

Vide *Absolutio. Approbatio. Confessio. Sigillum Sacramentale.*

CONFESSIO.

1. *Confessio juxta Theologos est poenitentis accusatio priorum peccatorum, facta Sacerdoti ad obtinendam illorum absolutionem.* Finis ergo Sacramenti poenitentiae est remissio peccatorum. Dicitur *accusatio priorum peccatorum*; quia non, ut enarratur historia, peccata sua declarare debet peccator, sed cum cognitione culpae suae; neque declaranda sunt aliorum peccata, ut multi faciunt, & saepe etiam ad excusanda propria peccata, in quo pro diversa gravitate detractionis & irreverentiae Sacramento irrogatae leviter vel graviter peccant.

2. Remissio peccatorum obtinetur per virtutem Clavium commissarum Ecclesiae seu Sacerdotibus Ministris Ecclesiae, quibus solis competit potestas iis utendi ad aperiendam caeli janua illis, qui sibi eam ocluserunt per peccatum mortale.

3. Poenitens obligatur ad peragendam injunctam poenitentiam; quia Satisfactio est pars poenitentiae ad integritatem Sacramenti, & obtinendam plenam ac perfectam peccatorum remissionem necessaria.

4. Confessio est de praeepto divino, dum quis versatur in periculo mortis; & de praeepto Ecclesiastico semel saltem per annum.

5. Neesse est, ut peccator sigillatim omnia peccata mortalia, quorum se reum novit, qualiacumque demum sint, confiteatur. Peccata venialia confiteri absolute necessarium non est; licet sit valde laudabile & utilissimum, dummodo id fiat cum vero dolore.

6. Confessio ut sit bona, debet esse simplex, humilis, integra, & conjuncta cum vero dolore de peccato praeterito ac firmo proposito non peccandi de caetero; poenitens insuper ita animo comparatus esse debet, ut prompte perficere velit omnia, quaecumque Confessarius praescripserit.

7. Si poenitens confiteri non possit, nisi idiomate peregrino; & Confessarius haberi non possit, qui id intelligat, adhiberi potest interpret; & si talis non suppetat, haberi debet, tanquam mutus.

8. Confessio invalide ac nulliter facta reiterari debet, ac insuper addi peccatum sacrilegii per invalidam confessionem commissum. Si quis inadvertenter ac inculpabiliter oblitus est

est declarare aliquod peccatum mortale, non tenetur in sequente confessione omnia peccata repetere, quae confessus est in praecedente confessione, sed solum peccatum omissum & reliqua peccata, quae ab illa confessione hucusque commisit.

CASUS I. Sulpitius commisso quodam enormi crimine nunquam se vincere potuit, ut illud confiteretur: comprehensus autem forte a latronibus elicitum actum contritionis detestando suum peccatum toto corde ex motivo perfecti amoris erga Deum, ac firmiter proponit nunquam amplius committere hoc vel quodvis aliud peccatum; nec tamen proposuit confiteri hoc suum peccatum, si evaderet periculum.

3. Sulpitius absolute tenetur confiteri, si possit, extra hoc periculum positus; & si est mortuus sine proposito saltem implicito consistendi, ejus contritio non erat perfecta, ac supplere non potuit defectum Sacramenti. Censetur autem habuisse tale propositum implicite, si habuit sincerum desiderium adimplendi ea omnia, quae Deus voluerit. *Pontas.*

NOTA. Utrum in omni actu amoris erga Deum in omni homine includatur efficax propositum praestandi omnia, quae Deus & Ecclesia jubet, relinquendum est iudicio Dei examinaturi extensionem cujuslibet actus, suis praesudiciis vincibiliter aut invincibiliter erroneis proportionatam.

CASUS II. Eustachius sibi conscius duorum aut trium peccatorum mortalium, ea confitetur, & elicitum simplici actu amoris erga Deum recipit absolutionem, quin prius ullo modo excitaverit se ad eliciendam contritionem aut propositum.

3. Nudus actus amoris erga Deum non supplet defectum contritionis necessariae ad Sacramentum poenitentiae, cujus materia sunt ipsius poenitentis actus. Videtur tamen, eum, qui habet verum amorem Dei, etiam vere esse contritum super eo, quod Deum offenderit, quod ipse actus amoris testatur. *Pontas.*

CASUS III. Hercules Officialis bellicus in omnem vitae sceleratae licentiam effusus, postquam per septem aut octo annos nunquam confessus fuerat, in periculosum morbum incidit. Admonitus, ut confiteretur, id tandem unice ex metu incurrendae damnationis praestitit.

3. Talis confessio infructuosa est; solus enim metus iste non potest in se ipso locum habere attritionis. Si vero metus hic conjunctam habet detestationem peccati, propositum non relabendi, spem veniae, & amorem Dei saltem initialem, dicendum est, eum sufficere, & contritionem talem, licet im-

perfectam, perfici per virtutem Sacramenti poenitentiae.
Pontas.

CASUS IV. Gelasius, postquam confessus fuerat omnia sua peccata cum sincero dolore & firmo proposito non relabendi, absolutionem recepit, quin tamen habuerit animum adimplendi poenitentiam sibi injunctam, quamvis alias justam, eamque implere potuisset.

℞. Confessio ipsius nulla est: propositum enim satisfaciendi Deo est de essentia Sacramenti poenitentiae; nec absque eo vera contritio haberi potest. *Pontas.*

NOTA. Certe propositum servandi conditiones pacis inter Deum & homines, ad quas pertinet satisfactio, requiritur ad valorem actus.

CASUS V. Duo Studiosi Theologi disputant, utrum contritio interior, quae est pars essentialis Sacramenti, debeat necessario manifestari exterius a poenitente: unus affirmativam tuetur, alter negativam.

℞. Contritio interior debet manifestari aliquo signo externo; quia 1. Sacramenta, utpote signa sensibilia, debent habere materiam & formam sensibilem; unde contritio, quae est materia Sacramenti poenitentiae, sicut & accusatio, debent exterius manifestari. 2. Cum absolutio habeat se per modum sententiae judicialis, necesse est, ut Judex pronuncians sententiam ex signis externis dignoscat, utrum reus dignus sit absoluteione. *Pontas.*

NOTA. Hinc patet, vanam esse absolutionem moribundi, nullo signo actualiter aut virtualiter ordinato ad Sacramentum protestantis suum dolorem.

CASUS VI. Franciscus parochianus pagi cujusdam in Dicecesi Parisiensi confessus est Vicario alterius vicinae Parochiae in Dicecesi Bellovacensi, non habenti approbationem nisi a suo Episcopo.

℞. Confessio ipsius non est valida. *Pontas.*

NOTA. Inter parochias sitas in confinibus variarum Dicecesum viget consuetudo, ut si cujusdam approbationis tacite Parochi reciproce absolvant parochianos alterius Diceceseos. Verum si Episcopus ejusmodi consuetudinem abrogatam vellet, etiam sine allegatione ullius motivi, contra voluntatem ejus cognitam non possent valide administrari Sacramenta.

CASUS VII. Florentius approbatus pro Dicecesi Parisiensi recipitur a Parocho quodam pro Confessario ordinario suae Parochiae. Eo vero excipiente confessiones accedunt poenitentes etiam ex aliis Parochiis, quos omnes absolvit.

℞. Non

℞. Non potest valide eos absolvere, nisi habeat consensum a Parochis eorum: defectus enim jurisdictionis reddit absolutiones nullas. Consuetudo tamen contraria Dicecesium possit absolutiones reddere validas in simili casu prout semper validae sunt *Peregrinationis causa*. Quod dicitur de confessario ordinario, intelligendum quoque est de ipso Parocho; quia ut talis non habet jurisdictionem nisi in suos parochianos, maxime si consuetudo legitime introducta & satis fundata eam non confert in alios. Si Parochus parochianis suis inhiberet confessionem extra propriam parochiam, ejusmodi confessio foret nulla, eoquod approbationibus confessoriorum semper inserta legatur haec clausula: *de consensu Parochorum*. *Pontas.*

NOTA. In Germania Episcopi reciproce permittunt, suos Dicecesanos absolvi posse a Confessariis aliarum Dicecesium.

CASUS VIII. Helena certo scit, Parochum suum esse haereticum, & inducere personas quasdam sibi confitentes ad peccatum.

℞. Helena debet adire Superiorem hujus Parochi pro obtinenda licentia confitendi alibi; & si hic deneget hanc licentiam, agere debet ut in casu, quo non habetur copia Confessarii. *Pontas.*

CASUS IX. Marcellinus Parochus excepit Confessionem trium personarum, quas sciebat esse ex alia Parochia.

℞. Non potuit eas valide absolvere sine consensu Parochorum, quorum sunt Parochiani, extra casus expressos in Responsione ad *Cas. 7.* *Pontas.*

CASUS X. Edmundus Parochus peregrinatus est cum duobus Parochianis suis devotionis causa extra Dicecesin, ubi eorum confessiones excepit.

℞. Videtur, confessiones istas haberi posse pro validis. Nihilominus pro majori securitate satius est, si Parochus abstineat in simili casu ab audiendis confessionibus Parochianorum suorum in aliena Dicecesi, saltem nisi habeat licentiam ab Ordinario Dicecesano. *Pontas.*

NOTA. In Germania certum est, ejusmodi Confessiones esse validas. Si tamen publice in Ecclesia fierent irrequisita licentia Parochi localis, peccaretur contra decentiam.

CASUS XI. Amandus Religiosus generaliter approbatus pro tota Dicecesi Parisiensi abiit causa peregrinationis Novodunum cum quodam, cujus Confessarius ordinarius per plures annos Parisiis erat, & ibi vi jurisdictionis, quam habet in ipsum, audit confessionem ipsius.

Y 4

℞. Non

ꝑ. Non potuit valide excipere confessionem illius absque expressa licentia Episcopi Noviodunensis. Id, quod in casu præcedente permiffum videtur Parocho, non conceditur Religioso. Sic expresse declaravit Clemens X. in Bulla: *Super-na. Pontas.*

NOTA. Etiam in Germania approbatio Religiosis non Parochis indulgentia non egreditur fines Diocesanos.

CASUS XII. Amadeus Presbyter approbatus ad excipiendas confessiones Diocesanos, & agens jam per decem annos munus Confessarii ordinarii Sylvanecti, cum duobus suis poenitentibus civibus Sylvanectensibus peregrinatus est ad B. Virginem Carnotum, quorum confessionem eo ipso die, quo Carnotum attigit, ibidem excepit, quamvis non sit approbatus ab Episcopo Carnotensi.

ꝑ. Existimo, valide ab eo hos duos poenitentes absolvi potuisse. Prudentia tamen & bonus ordo exigit, ut non utatur hac potestate sua, quin prius obtinuerit licentiam a Superiore, propter sequelas, quæ exinde oriri possent, *Pontas.*

NOTA. Hæc responsio quoad primum membrum subvertitur per responsiones ad duos præcedentes casus. Securius proin est ex omni parte insistere secundæ responsioni, huicque principio: *non licet uti jurisdictione dubia Extra casum extremæ necessitatis.*

CASUS XIII. Gabriel Diocesanus Parisiensis volens per duodecim dies Festa pentecostalia transigere apud Parochum quemdam amicum suum in alia Dicecesi, ibidem illi confitetur.

ꝑ. Potuit valide eidem confiteri. *Pontas.*

CASUS XIV. Chrysostomus Religiosus ex Ordine Mendicantium peccavit contra votum paupertatis; cumque non auderet peccatum hoc confiteri Confessario Conventus sui, illud absque licentia Superioris sui confessus est cuidam Sacerdoti approbato ab Episcopo Diocesano.

ꝑ. Confessio ipsius nulla est. Idem dicendum, si confessus fuisset Religioso alterius Ordinis; quia Superior regularis non habet jurisdictionem in Religiosos alterius Ordinis. *Pontas.*

NOTA. Licentia aliquando est tacita per consuetudinem notoriam, Superiore non reclamante, declarata.

CASUS XV. Bulla Jubilæi Parisiis promulgata continebat, ut omnes, qui vellent lucrari Indulgentias, confiteantur Presbytero vel Sæculari vel Regulari, approbato tamen ab Ordinario. Paulus commorans in Suburbio confessus est

suo

suo Parocho, etsi non approbato per Ordinarium loci, reliquasque condiciones requisitas ad lucrandum Jubilæum exacte adimplevit.

ꝑ. Paulus absque dubio lucratus est Jubilæum, obice alio non obstante; Parochus enim per ipsam institutionem vel commissionem censetur esse approbatus. *Pontas.*

NOTA. Ut clarius fiat casus satis obscure propositus, supponendum, Episcoporum pro Jubilæo plures approbasse Parochos & simplices sacerdotes, quos inter non comprehendebatur Parochus Pauli. In hac suppositione Parochus potuit quidem Pautum absolvere in ordine ad lucrandas Jubilæi indulgentias; dubium autem est, utrum eum participem reddere potuerit privilegiorum Jubilæi, ut est commutatio votorum &c.

CASUS XVI. Duæ Ecclesiæ Parochiales cum essent admodum vicinæ, tempore Jubilæi ab Episcopo designata est tantum una pro statione Jubilæi, sic ut Parochiani utriusque Parochiæ lucrari deberent Indulgentias in designata Ecclesia, maxime cum juxta consuetudinem Diocesanam quilibet Parochus posset absolvere omnes Diocesanos. Itaque Parochus alteruter ex his duobus excipit confessiones suorum Parochianorum quorundam in Ecclesia alterius absque ejus permissione.

ꝑ. Si habet actuale Beneficium curatum, & sit actu legitimus Titularis ejusdem, valide excipit in dicto casu confessiones, etiam ad lucrandas Jubilæi Indulgentias, sed illicitè absque consensu alterius Parochi.

CASUS XVII. Gerasimus Presbyter approbatus pro aliqua Dicecesi ad audiendas confessiones cum clausula ordinaria, *de consensu Parochorum*, tempore Jubilæi excipit confessiones plurium Monialium absque speciali facultate Episcopi.

ꝑ. Valide excipit tempore Jubilæi. *Pontas.*

NOTA. Hæc responsio adversatur declarationi Congregationis Indulgentiarum, quæ hæc super re 1671. quæsitæ respondit: *Moniales non possunt eligere Confessarium sibi bene visum, etiam tempore Jubilæi; sed tenentur eligere approbatum pro Monialibus.*

CASUS XVIII. Cyprianus confessus est plura peccata mortalia; ex verecundia tamen reticuit circumstantiam quamdam speciem mutantem: v. g. confessus est, se peccasse cum Margaritha, non tamen declarando, quod esset germana soror.

ꝑ. Confessio ipsius nulla est & sacrilega. *Pontas.*

CASUS XIX. Cyprianus peccavit cum sorore sua; & ambo noti sunt Confessario.

¶ Si Cyprianus non possit reperire alium Confessarium, cui soror ipsius incognita sit, neque confessionem differre possit, absolute tenetur declarare hanc circumstantiam; etsi Confessarius exinde veniat in notitiam complicitis. *Pontas.*

CASUS XX. Philologus vi compulsi Ludovicam ad peccatum fornicationis; paulo post confitetur hoc peccatum; sed reticet circumstantiam illatæ violentiæ.

¶ Cum circumstantia hæc notabiliter aggravet peccatum, confessio ipsius est nulla, & sacrilega. Pœnitens tenetur explicare 1. circumstantias mutantes speciem peccati v. g. utrum peccaverit cum conjugata, consanguinea &c. 2. Circumstantias multiplicantes numerum peccati, ut si v. g. unico actu occidit aut calumniatus est sex personas. 3. Circumstantias notabiliter aggravantes peccatum v. g. qualitatem aut quantitatem furti. *Pontas.*

NOTA. Violentia non est circumstantia mere aggravans sed etiam speciem mutans.

CASUS XXI. Godefridus Canonicus psallens in choro conspicit personam alterius sexus, quacum aliquando peccavit, & concipit propositum eam finito Officio ad simile peccatum inducendi.

¶ Hæc circumstantia necessario in confessione explicanda est, utpote constituens distinctum peccatum a peccato gravi desiderii. *Pontas.*

NOTA. Etiam hæc circumstantia pertinet ad aliam speciem; sed non omnis diversitas specifica aggravat usque ad novum mortale. Ex eo, quod actus sit peccatum mortale in genere luxuriæ, non sequitur, quod mortale sit in genere sacrilegii.

CASUS XXII. Christophorus jam a pluribus annis ebrietati deditus, majorem diei partem in Dominicis & Festis, etiam solemnioribus, in popinis transigit, ubi fere semper inebriatur. Tandem animo se convertendi confitetur.

¶ Ut confessio sit valida, absolute obligatur ad exprimendam circumstantiam dierum Festorum; scandalum enim datum aliis, ac profanatio dierum Domini ac Festorum evidenter pertinent inter circumstantias peccatum aggravantes. *Pontas.*

NOTA. Ex eo, quod consuetudo se inebriandi sit mortale in genere Gulæ, non sequitur, quod in singulari actibus sit mortale in genere Sacrilegii.

CASUS XXIII. Columbanus peccavit cum vidua quadam.

¶ Cum

¶ Cum hæc circumstantia non mutet speciem peccati, nec illud notabiliter aggravet, confessio erit valida, etiam si hæc circumstantia reticeatur; si aliunde defectus non interveniat. *Pontas.*

CASUS XXIV. Blesilla desponsata commisit peccatum fornicationis cum alio quodam: exinde diffamata est, resque ad multorum ac ipsius quoque sponsi aures delata est.

¶ Tenetur in confessione exprimere hanc circumstantiam, quod fuerit desponsata, dum peccavit cum alio: injuria enim sponso illata tam gravis est, ut juxta Innocentium III. dissolvi possint sponsalia, etiam juramento firmata. *Pontas.*

CASUS XXV. Atticus defraudans suum Parochum in Decimis non est ausus illi confiteri hoc peccatum: confitetur igitur reliqua peccata sua, & absolutionem recipit, animo tamen hanc defraudationem ocys confitendi alteri Sacerdoti; quod cum fecisset, ad Communionem Paschalem accessit.

¶ Per hanc divisionem Confessionis & subsequentem S. Communionem Atticus commisit tria sacrilegia. *Pontas.*

CASUS XXVI. Cajus solet suo Parocho confiteri quater per annum. Cum autem commississet furtum, nec auderet illud confiteri Parocho, illud confessus est alteri Confessario, cui incognitus erat: post quadrimum redit ad Parochum suum, illique confitetur tantum peccata quædam venialia.

¶ Si Cajus hanc ultimam confessionem Parocho deposuit tantum ex hypocrisis, reprehensione dignus est; etsi non peccaverit contra integritatem Confessionis. Certe ejusmodi agendi ratio, utpote sapiens hypocrisis, nec cuiquam consulenda nec sequenda est. *Pontas.*

CASUS XXVII. Ursula certa est, se commississe ab ultima confessione sex peccata venialia cum plena deliberatione. Quinque horum confitetur, sextum autem reticet; eoquod ob illud jam sæpius correpta fuerit a suo Confessario.

¶ Confessio ipsius non est quidem nulla, attamen valde imperfecta; debuissetque Ursula in hoc casu abstinere a S. Communionem. *Pontas.*

CASUS XXVIII. Harduinus eo est temperamento, ut frequenter commoveri se sentiat ad duo passionum genera, & sæpe in imperfectiones quasdam incidat.

¶ Motus isti, si sunt involuntarii, nec venialiter sunt peccaminosi, neque tenetur Harduinus de iis in confessione se accusare. *Pontas.*

NOTA. Raro solet evenire, ut ejusmodi motus non sint voluntarii saltem in causa, puta in neglectu remediorum efficacium.

CA-

CASUS XXIX. Nicolaus Presbyter Romanus, Missionarius in Insula Chio potestne absolvere Græcos formales Schismaticos & hæreticos accedentes ad confessionale, dummodo nude promittant, se velle credere omnia, quæ Romana credit Ecclesia?

R. Non potest; absolute enim necessarium est, ut renuncient schismati, & expresse abjurent hæresin suam. Siqui vero reperiuntur simplices, quid sit schisma, nescientes, solum ex defectu instructionis non credentes omnes articulos fidei, aut ex ignorantia invincibili credentes opposita fidei dogmata; hi ad simplicem promissionem credendi, quæ credit Ecclesia Catholica, possunt absolvi, dummodo explicite credant articulos actu credendos necessitate medii. *Pontas.*

CASUS XXX. Hyparchus jam per integrum annum non confessus a Parocho suo obtinet dispensationem a Communionem Paschali ob frequentes vomitus, quos jam per mentem patitur.

R. Tenetur tamen indispensabiliter satisfacere præcepto Confessionis annuæ, ad quod etiam adstringuntur infantes novem aut decem annorum, nondum admissi ad primam Communionem. *Pontas.*

CASUS XXXI. Theodosius incidit in peccatum mortale. An novum peccatum mortale committit, si differat confessionem ejusdem?

R. Non committit quidem novum peccatum mortale; sed tamen pessime agit, si illud confiteri per notabile tempus differat; maxime si commode possit, confiteri. *Pontas.*

NOTA. Si per notabile tempus differat, quo durante tenetur elicere actum amoris erga Deum, eo ipso sub eadem obligatione levi vel gravi tenetur elicere propositum, proxime se per Sacramentum constituendi in securitate salutis.

CASUS XXXII. Theobaldus plura commisit peccata mortalia, & licet experientia doctus sciat, se ob defectum memoriæ jam sæpius quorundam peccatorum non amplius meminisse, differt tamen per tempus satis notabile ea confiteri, cum periculo, ne denuo memoria excidant.

R. Etiam si non committat novum peccatum mortale per dilationem istam, nihilominus tamen tutius est statim confiteri; potestque peccare in hoc, quod per hanc negligentiam in periculum se conjiciat sæpius in hæc peccata relabendi. *Pontas.*

No-

NOTA. Juxta ea, quæ dixi Casu XXXI. titulo sæpius eliciendi actum amoris erga Deum, tenetur etiam citius confiteri mortalia, præsertim complicata, & in relapsum proclivia.

CASUS XXXIII. Leonardus confessus est quarto Aprilis 1706. in Dominica Palmarum; nec amplius confitetur ab eo tempore usque ad vigesimum quartum Aprilis anni sequentis in Dominica in *Albis*.

R. Etsi plusquam annus effluxerit, ex quo confessus non est, non tamen in hoc casu commisit peccatum mortale; cum ab Ecclesia determinatum non sit, quo tempore sumendum sit initium aut finis anni. *Pontas.*

CASUS XXXIV. Marculus commorans in Parochia rurali confessus est tempore Paschali cuidam Religioso.

R. Si Religiosus iste generaliter est approbatus pro tota Diocesi, confessio Marculsi est valida; nec Parochus aliud ab eo exigere potest, quam testimonium confessionis factæ Religioso. *Pontas.*

NOTA. Hoc verum est, nisi Episcopus conformiter ad C. *utriusque sexus* limitet Regularibus approbationem quoad confessionem paschalem.

CASUS XXXV. Josephus puer decem aut undecim annorum sciens exacte præcepta Decalogi, Ecclesiæ ac Catechismi, solus missus est ad confitendum; at vero eo se ire simulans, prout anno præterito quoque fecerat, non confessus est.

R. Puer hic, utpote apprime sciens principia fidei, peccat mortaliter transgrediendo præceptum Ecclesiæ. *Pontas.*

CASUS XXXVI. Bernardinus confessus est initio quadragesimæ. Tenetur iterum confiteri in Paschate?

R. Non tenetur, nisi interea commiserit peccatum mortale. Nihilominus, antequam accedat ad S. Communionem Paschalem, non potest se eximere a confessione peccatorum venialium ex reverentia erga Sacramentum; debetque se præsentare ad S. Tribunal, ut suam erga Ecclesiam obedientiam monstret. *Pontas.*

CASUS XXXVII. Gerbertus nolens relinquere pravam consuetudinem, in qua jam ultra annum vivebat, tempore Paschali jam prope finito ad evitandum scandalum deposuit Confessionem sacrilegam.

R. Non satisfecit præcepto Confessionis annuæ. *Pontas.*

CASUS XXXVIII. Gertrudis foemina vitæ licentioris per integrum annum nunquam confessa est: tempore Paschali rogat

rogat Parochum suum, ut sibi liceret Confessionem & Communionem Paschalem differre usque ad Pentecosten.

ꝑ. Parochus, utpote legitimus Superior Gertrudis, ex iustis rationibus potest ipsi permittere hanc dilationem. *Pontas.*

CASUS XXXIX. Cœlestinus Episcopus per Constitutionem Synodalem omnibus Clericis suæ Diœcesis præcipit, ut quolibet mense semel confiteantur, etiamsi tantum habeant peccata venialia.

ꝑ. Hæc constitutio, cum a majori parte Clericorum recepta fuerit, est valida, & obligat omnes in conscientia. *Pontas.*

NOTA. Potest esse, dari Diœcesin parvam ad leges sui Pastoris adeo tractabilem, ut Constitutio sit rationabilis; in magnis Diœcesibus vix posset sperari observantia.

CASUS XL. Hervæus in confessione se accusavit de quatuor peccatis mortalibus, de quibus verum concepit dolorem; non tamen cogitando de duobus aliis peccatis mortalibus, quorum in confessione non meminit.

ꝑ. Si Hervæus scit, se præter peccata mortalia, quæ in confessione exposuit se commisisse adhuc alia, quin tamen sciat, quænam illa sint in particulari, debet ea in genere declarare Confessario, verumque de iis dolorem concipere. Si autem nullam prorsus eorum habeat memoriam, nec in genere; tunc si elicit actum contritionis de omnibus peccatis suis in genere, & absolutionem recepit, etiam hæc duo peccata oblita cum reliquis remissa sunt. Nihilominus si postmodum occurrant memoriæ, tenetur specialiter de iis confiteri, eaque proxime confiteri. *Pontas.*

Vide Casum sequentem.

CASUS XLI. Philibertus vere poenitens Confessus est plura peccata mortalia cum vehementi dolore, ac de illis absolutus est. Post aliquot dies meminit alterius gravis peccati, cujus in confessione fuerat oblitus.

ꝑ. Tenetur de eo se accusare in proxima confessione; quamvis in rigore loquendo necessarium non sit, ut novam de illo absolutionem recipiat. In praxi tamen securius est de novo absolvere poenitentem, qui se accusat de peccato, quod ex defectu memoriæ, instituto licet diligenti examine conscientia, in priori confessione declarare omiserat. *Pontas.*

CASUS XLII. Theodericus miles certo scit, crastino committendum cum hostibus prælium. Teneturne confiteri prius?

ꝑ. Si

ꝑ. Si sit in potestate ipsius, tenetur confiteri prius sub peccato mortali; quia videt se expositum iri periculo mortis, & perdens salutem animæ, si est in statu peccati mortalis. *Pontas.*

NOTA. Ad ejusmodi præcautionem obligantur etiam illi, quibus suscipienda periculosa navigatio, aut periculosa operatio sustinenda.

CASUS XLIII. Rufinus cum propria uxore concubens sese Sodomitico peccato sædavit. Sed ignorans tale scelus esse mortale, illud in Confessione tacuit.

ꝑ. Certum est, eum obligari ad iterandas Confessiones jam factas; ignorantia sua non potest illum excusare: ipso jure naturali enim vetitum est nefandum hoc crimen. *Pontas.*

NOTA. Quamvis circa ejusmodi peccata contra naturam vix possit dari ignorantia invincibilis, potest tamen dubitari invincibiliter de gravitate peccati. Sed in tali dubio tenetur homo interrogare Confessarium ac interea abstinere ab actu.

CASUS XLIV. Casimirus ab anno ætatis suæ decimo quarto sæpe peccavit per molliem; neque de hoc peccato se unquam accusavit in Confessione, existimans, hanc voluptatem esse naturæ convenientem, nec tam graviter peccaminosam. Anno ætatis decimo octavo primum comperit, se peccasse mortaliter.

ꝑ. Cum ignorantia illius non potuerit tamdiu esse invincibilis, & valde verosimile sit, eum in prioribus Confessionibus peccatum suum detestatum non fuisse, nec firmum propositum concepissem non amplius relabendi, ac consequenter non habuisse contritionem sufficientem ac necessariam necessitate Sacramenti, dicendum, quod teneatur repetere omnes Confessiones in hoc statu peractas. *Pontas.*

NOTA. Saltem ea repetitio observanda quoad peccata alia mortalia.

CASUS XLV. Hypolitus Parochus commisit peccatum mortale; neque id instante necessitate celebrandi Vicario suo aut ex vicinis Parochis cuidam confiteri potest, quin simul manifestaret peccatum cujusdam personæ his omnibus notæ, ac a se ex Confessione illius personæ cognitum.

ꝑ. Non commisit sacrilegium celando hoc peccatum; neque tenetur reiterare Confessionem, quamdiu subsistit periculum revelandi Confessionem alterius. Tenetur autem peccatum istud confiteri, quamprimum sine fractione sigilli id fieri poterit. *Pontas.*

NOTA. Author loquitur consequenter ad ea, quæ scripsit. V. Confessarius Casu VI.

CA-

CASUS XLVI. Bernardina certo scit, Parochum suum jam ultra annum occultum ac turpe fovere commercium cum quadam.

R. Absque peccato potest illi confiteri tempore Paschali, si commode non possit adire alium Confessarium. *Pontas.*

CASUS XLVII. Gavinius & Samsón litigant de Parochia quadam, de qua ambo ceperunt possessionem vi Provisionum a Curia Romana ab utroque obtenturam.

R. Si uterque obtinuit ab Episcopo, aut in casu quo hic denegasset, a Metropolitano suam Vidimationem (*Visa*), poterunt Parochiani confiteri indiscriminatum, cui voluerint. Si vero alteruter horum tantum cepisset possessionem civilem in ordine ad conservandum jus suum, non possent Parochiani huic valide confiteri. *Pontas.*

CASUS XLVIII. Leo confessus est omnia peccata sua mortalia, recepitque de iis absolutionem, attamen sine emendationis proposito. Redit post aliquod tempus ad eundem Confessarium, sacrilegium suum reparaturus. Teneturne eidem de novo exponere peccata jam ante exposita?

R. Sufficit, si Leo in proxima Confessione se accuset de sacrilegio commisso; nec tenetur de novo declarare omnia illa peccata eidem Confessario, cui ea prius confessus est, quique adhuc eorum bene meminerit; dummodo ea sincere detestetur. *Pontas.*

NOTA. Si Confessarius non noscat poenitentem aut non recordetur peccatorum confessorum, poenitens tenetur explicare omnia peccata; quia defectus propositi Sacramentalis contrahit omnes species & numeros peccatorum, quæ detestari negligit, seu positive renuit; quando urget obligatio detestandi.

CASUS XLIX. Sigismundus confessus est omnia peccata mortalia, quorum habuerat consuetudinem, & quidem cum vera contritione ac serio emendationis proposito; interim tamen timet de fidelitate sua in servando proposito, quamvis proponat adhibere convenientia media ad præcavendum relapsum.

R. Talis formido, absolute loquendo, non reddit propositum Sigismundi defectuosum, & consequenter nec confessionem ipsius invalidam. *Pontas.*

CASUS L. Sabinianus fatetur Confessario, se iam per quinque aut sex annos vixisse in prava quadam consuetudine peccandi, nec se post viginti Confessiones præcedentes unquam emendasse. Quid agendum Confessario?

R. Confessarius debet ipsi consulere, ut pro securitate salutis suæ ac tranquillitate conscientie deponat Confessionem

gene-

generalem a tempore contractæ consuetudinis. *Pontas.*

CASUS LI. Agrippinus plurium peccatorum contra sextum præceptum sibi conscius, quæ, licet persuasum sibi habeat, esse tantum venialia, prævidet tamen, se facile ex continuatione eorum delabi posse in mortalia, si ea non confiteretur.

R. Non potest absque peccato negligere Confessionem horum peccatorum, maxime tempore Paschali. Perrarum insuper est, peccata contra sextum præceptum non esse mortalia. *Pontas.*

CASUS LIJ. Otho confenit pravæ cogitationi; dubitat autem, utrum peccaverit mortaliter per consensum perfectum, an venialiter tantum.

R. Etiam si consensus tantum fuerit imperfectus, Otho tamen peccaret mortaliter, si non confiteretur, posito quod perseveret dubium. *Pontas.*

CASUS LIJ. Laurentius bona fide deposuit Confessionem nullam; postea autem deposuit tres aut quatuor Confessiones cum omnibus conditionibus ad validam Confessionem requisitis.

R. Si postmodum innotuerit ipsi nullitas Confessionis illius, sufficit, si eam solum repetat, quin teneatur etiam sequentes Confessiones repetere. *Pontas.*

CASUS LIV. Hyacinthus cum haberet peccata enormia & turpissima, nec de iis auferet se accusare oretenus, porrigit Confessario chartam, in qua descripta erant, ut iis perlectis absolutionem conferat.

R. Ordinarie non potest admittere Confessarius talem Confessionem; & poenitens graviter peccat, si recuset Confessionem vocalem. *Pontas.*

CASUS LV. Michael Presbyter a biennio in turri Londinensi inclusus, eoquod duas Matronas nobiles ad amplectendam fidem catholicam adducere conatus fuisset, nemini catholicorum loquendi copiam habet; occasionem nihilominus tandem reperit mittendi epistolam cuidam Episcopo Vicario Apostolico in Anglia: in ea declarat omnia peccata sua, rogatque Episcopum pro absolutione pariter per epistolam sibi mittenda. Episcopus annuit, ac rescribit, se illum absolvere ab omnibus peccatis suis in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti; ac pro poenitentia ipsi injungit, ut quotidie rigorem carceris Deo offerat in expiationem peccatorum suorum.

ꝑ. Quamvis verosimile sit, hunc modum absolvendi in casu urgentis necessitatis aliquando fuisse usitatum in Ecclesia; concludendum tamen nequitiam est, Michaellem fuisse vere absolutum ab Episcopo, in hoc casu leges Ecclesiasticas transgrediente. *Pontas.*

NOTA. Cum valor talis Confessionis independenter a prohibitione Ecclesie sit probabilis, in casu necessitatis erit licita.

CASUS LVI. Parochus quidam peccavit cum quadam Parochiana sua; urget autem tempus Missam celebrandi; nec potest alteri confiteri nisi Vicario suo, cui detegeretur persona complex. Quid ipsi agendum?

ꝑ. Debet abstinere a celebratione Missae, si fieri possit, si autem non possit, non tenetur in Confessione declarare peccatum illud, quod sine manifestatione personae complicis declarari non potest. Verum si inter peccata sua haberet casum reservatum, non deberet illum omittere, etiamsi Vicarius non possit ab ea absolvere; absolutio enim, quam in hoc casu reciperet, caderet in hoc casu directe in reliqua peccata, & indirecte in casum reservatum. *Fromageau.*

CASUS LVII. Teneturne Sacerdos saepius confiteri, quam homo laicus?

ꝑ. Non tenetur ex praecipito: nihilominus sine frequenti Confessione vix, ac ne vix quidem conservabit puritatem necessariam ad sacratissimum Altaris ministerium. Revera, si raro, aut semel tantum in anno confiteatur, agit contra consuetudinem disciplinae Ecclesiasticae, & contra praxin timoratorum. *Fromageau.*

CASUS LVIII. Estne valida Confessio, in qua poenitens non habet sufficientem dolorem de peccatis suis, etsi venialibus tantum? Et supposito quod sit nulla, estne hoc sacrilegium peccatum mortale?

ꝑ. Talis Confessio est nulla & sacrilega; sacrilegiumque hoc est peccatum mortale. *Fromageau.*

NOTA. Distinguendum est inter venialia plene deliberata, & non plene deliberata, seu tantum semideliberata, puta, solum voluntaria in causa, procedentia ex ignorantia vel inadvertentia culpabili, facta ex praecipitancia, indeliberatione &c. Circa plene deliberata requiritur propositum serium quoad singula; circa posteriora tantum generale ea sanandi in radice per studium perfectionis.

CASUS LIX. Queritur 1. Num Confessarius debeat sine absolutione dimittere poenitentem, qui se non accusat de peccato, vidente ipsomet Confessario, commisso; etsi hic nihil non egerit, ut eum adducat ad Confessionem ejusdem.

Et

Et num possit absque peccato illum absolvere, postquam reliqua peccata confessus est. 2. An Confessarius, cui parum ingenii & iudicii est, tuta conscientia possit uti Casuistis, eorumque doctrinam in praxi tanquam regulam sibi sumere, etsi ipse bonum a malo discernere nesciat. 3. An possit poenitens in Confessione reticere peccatum, ex cujus declaratione Confessario manifestaretur persona complex. 4. Num Confessarius possit injungere poenitentiam, ex qua ab aliis conjici possit, poenitentem peccasse graviter.

ꝑ. Ad 1. Confessarius non debet absolutionem denegare huic poenitenti, etsi eum adducere non possit ad Confessionem peccati, de quo agitur. Ad 2. Capacitas Confessarii major vel minor esse debet, pro ratione nimirum locorum, in quibus quis munus Confessarii obit. Ut autem quis tale munus tuta conscientia suscipiat, absque dubio tantum capacitatis requiritur, ut discernere possit, quousque & quando opinionibus Casuistarum insistere liceat. Ad 3. Theologi hac in re non idem sentiunt, aliis affirmantibus, aliis negantibus; Cajetanus tenet affirmativam & Navarrus negativam. Hinc & nobis res in dubio relinquenda videtur. Ad 4. Confessarius in injungendis poenitentibus discretionis limites non transgrediatur, & exacte se conformet Concilio Tridentino Sess. 14. c. 8. *De Lamet.*

NOTA. Circa 1. Si per ignorantiam, inadvertentiam, vel aliam circumstantiam a gravi malitia excusari nequit, tenetur monere. Circa 3. Vide dicta Casu 6. 45. 56. Si tamen statum & periculum animae suae aliter explicare nequeat, tenetur aperire complicem. Circa 4. Vide dicta Casu. 3. V. *Confessarius.*

CASUS LX. Queritur 1. An filius, qui ex matre moriturus intellexit, se legitimum non esse, restituere teneatur bona illius, qui pater ipsius existimatur. 2. Quomodo se gerere debeat Confessarius cum parentibus multis habitibus liberos, remque alienam possidentibus, quam nondum restituerunt; & si restituerent, ad extremam necessitatem redigerentur. 3. Quae correctio adhibenda, qualesque poenitentiae injungendae sint illis, qui per quadraginta & amplius annos multis se flagitiis inquinaverunt. 4. Quae poenitentia injungenda illis, qui male habuerunt parentes suos, & voluntarie causerunt mortem ipsorum tam corporalem quam spiritualement. 5. Quenam poenitentia injungenda matri, quae liberorum suorum cuiuspiam voluntarie procuravit mortem tam corporis quam animae.

Z 2

ꝑ. Ad

ꝑ. *Ad 1.* Filius, de quo agitur, revera teneretur ad restitutionem, adhibita tamen necessaria præcautione, ut consulat famæ suæ. Nihilominus perraro filius matri fidem adhibere potest in simili casu. *Ad 2.* Parentes isti tenentur ad restitutionem, imo ad compensationem quoque totius damni illati per injustam retentionem; & si id recusent, absolvendi non sunt. Quod attinet ordinem restitutionis, sequi debent eum, qui servatur in foro externo. *Ad 3.* Confessarius debet attendere ad statum illius, qui confitetur, & ponderare, quid præstare possit ratione conditionis suæ; & dein agere juxta regulam a Concilio Tridentino præscriptam. *Ad 4.* Confessarius debet conari, ut commoveat cor talium peccatorum, certusque sit de conversione eorum, & dein ipsis imponere pœnitentias graves & diuturnas, habita ratione status eorum. *Ad 5.* Peccatum matris hujus sine dubio longe gravius est, si fuit commissum ex malitia, quam si commissum fuisset ex negligentia. Et hinc in id inquirat Confessarius in ordine ad imponendam pœnitentiam. *De Lamet.*

CASUS LXI. Potestne Pœnitenti commutari pœnitentia injuncta?

ꝑ. Non potest, nisi denuo omnia sua peccata confiteatur, pro quibus illa pœnitentia fuit injuncta. Peccaret pœnitens, si acceptaret aliam pœnitentiam absque nova Confessione, quam quæ prima vice fuit injuncta: talis commutatio foret nulla, pœnitensque semper maneret obligatus ad primam pœnitentiam. *Fromageau.*

CASUS LXII. Potestne moribundus sibi Confessarium eligere, quem voluerit, repudiatis omnibus in Dicecesi approbatis, & præsentibus, ac a Superiore oblatis?

ꝑ. Juxta sententiam communem Theologorum non potest. *Fromageau.*

NOTA. Stulta foret expressa concessio Ecclesiæ, qua omni Sacerdoti simplici non approbato concederet facultatem audiendi & absolvendi omnes moribundos in præsentia Confessariorum approbatorum. Ergo non datur.

CASUS LXIII. Potestne Parochus cum neo-conversis matrimonium contrahere volentibus, dispensare in Confessione & Communione obeunda?

ꝑ. Non potest; sed debet eos remittere ad Episcopum. *Fromageau.*

CASUS LXIV. Teneturne Parochianus tempore Paschali confiteri & S. Communionem accedere in sua parochia?

ꝑ. Te-

ꝑ. Tenetur; & Concionatores contrarium docentes deberent arceri a munere suo. *De Lamet.*

CASUS LXV. Potestne Parochus tempore Paschali Confessiones suorum Parochianorum excipere, iisque S. Communionem ministrare in alia parochia absque licentia Parochi loci illius, aut Superioris?

ꝑ. Non potest. *De Lamet.*

CASUS LXVI. Potestne Religiosus ex Ordine Mendicantium translatus ad Ordinem non Mendicantium, in quo nequit exerceri cura animarum, excipere Confessiones vi approbationis habitæ; dum adhuc perfliteret in Ordine Mendicantium?

ꝑ. Non potest, nisi a summo Pontifice facultatem habeat. *De Lamet.*

CASUS LXVII. Potestne Canonicus Regularis alteri confiteri, quam qui pro Communitate tanquam Confessarius a Superiore designatus est?

ꝑ. Regulariter id non potest; si tamen legitima causa subesset, liceret urgente necessitate alteri confiteri. *Fromageau.*

NOTA. Canonici Regulares tantum habent privilegium sibi eligendi Confessarium in itinere, in articulo mortis, & circa venialia. Vide D. Grueber de Privil. Can. Reg.

CASUS LXVIII. Possuntne injungi pœnitentiæ extraordinariæ valde graves extra Confessionem aut in Confessione? Potestne injungi, ut quis a S. Communionem abstineat? Possuntne tales pœnitentiæ injungi in scia Superiorissæ Monialibus? Num Superiorissæ Moniales impedire potest a persolvendis talibus pœnitentiis?

ꝑ. 1. Juxta S. Antonium nunquam licet Confessario pœnitentiam injungere, quæ vergat in præjudicium tertii, aut sit incompatibilis cum obedientia alteri debita: neque injungendæ sunt pœnitentiæ publicæ pro uno aut pluribus peccatis occultis, unde colligi possit, pœnitentem commisisse peccata gravia; neque injungendæ sunt pœnitentiæ, quas ipse pœnitens sibi injungi cupit. Sed semper curandum Confessario, ut potius tales injungat pœnitentias, quæ serviunt pro medicina ad præevendum relapsum, quam ad vindictam peccatorum præteritorum. 2. Privatio S. Communionis non potest pro pœnitentia sacramentali injungi Monialibus. 3. Superiorissæ, quæ viderit ejusmodi pœnitentiam fuisse impostam suis Monialibus, potest conqueri ea de re apud Confessarium, & dein etiam apud Superiorem. 4. Ea potest impedire